

กพฐ. ตอกย้ำ **เด็กยุคใหม่ต้องก้าวทันโลกและเรียนรู้ได้ในทุกบริบท**

■ นำเสนอเมื่อ 2 ก.พ. 2563

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอกย้ำ เด็กยุคใหม่ต้องเรียนรู้ได้ในทุกบริบท ทั้งทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ เชื่อหากมีทักษะเหล่านี้พร้อม เด็กสามารถสร้างสรรค์อาชีพที่เหมาะสม ได้อย่างเต็มศักยภาพ และสร้างการยอมรับ ก่อเกิดความภาคภูมิใจในอาชีพ และมีชีวิตที่มั่นคงยั่งยืน

ดร.อำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวถึง แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องกับยุค Thailand 4.0 ว่า แนวคิดการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เขาถึงและพัฒนาศักยภาพของตนเอง สามารถบูรณาการองค์ความรู้มาสู่การสร้างอาชีพได้อย่างมั่นคง ต่อยอดไปสู่การเรียนรู้ตลอดช่วงวัย เรียนรู้ได้ในทุกบริบท เป็นสิ่งที่ในฐานะผู้จัดการศึกษาให้ความสำคัญสูงสุด รวมถึงแนวคิดการพัฒนาผู้เรียนนอกห้องซึ่งไม่ใช่แนวคิดใหม่ หากแต่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้พระราชทานแนวคิดการสนับสนุนให้เด็กหญิง-ชาย ได้ฝึกฝนทักษะความถนัด เพิ่มพูนความรู้ความสามารถเฉพาะด้านของตนเองให้สามารถเป็นอาชีพสร้างรายได้เลี้ยงตัวได้ ไม่ใช่เพียงมุ่งเรียน เพื่อเป็นเสมียนหรือเข้ารับราชการเพียงด้านเดียว พระปรีชาญาณของพระองค์ท่านได้ก่อเกิดงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนมาจนถึงปัจจุบัน

“พระราชปณิธานที่จะส่งเสริมให้มีงานศิลปหัตถกรรมนั้น เพราะทรงเน้นเรื่องทักษะอาชีพ คือการเรียนอะไรก็ได้ แต่ จะเก่งด้านไหนก็แล้วแต่จะต้องสามารถนำความรู้ความถนัดความเก่งเหล่านั้นมาสร้างอาชีพเลี้ยงตัวเอง ให้ได้ แต่ทุกวันนี้เรามุ่งเน้นเพิ่มเรื่องวิชาการเข้าไปอีกเนื่องจากวิชาการแต่ละยุคสมัยที่พัฒนาขึ้นเราก็ต้องปรับเปลี่ยนก้าวทันโลก เช่น ภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยี อาชีพ การมีงานทำ ประเด็นสำคัญคือต้องการให้เราก้าวทันยุคสมัย ทำให้สิ่งที่เราทำนั้นเกิดประโยชน์สูงสุดกับเด็กอย่างแท้จริง โดยเด็กต้องได้รับการพัฒนาและต่อยอดไปสู่การมีอาชีพและมีงานทำในอนาคต”

โดย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ชี้ให้เห็นถึงการสร้างเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพ ได้แสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกันเหล่าผู้บริหารการศึกษา ก็จะได้ประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อนำมาสู่การปรับเปลี่ยนเสริมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนโดยตรง นอกจากนี้เหล่าผู้ปกครอง รวมทั้งประชาชนทั่วไปก็จะได้เห็นภาพรวมและมีทิศทางการศึกษา รวมทั้งศักยภาพของเด็กนักเรียนในยุคปัจจุบันด้วย

“สิ่งที่เราต้องการเห็นมากที่สุดก็คือ การเรียนต้องไม่เรียนเฉพาะในห้องเรียน เราต้องการเห็นเด็กเรียนนอกห้องเรียน เรียนรู้ในบริบทที่แตกต่างกัน เรียนรู้สิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวัน เรียนรู้สังคมที่จะเกิดขึ้นกับตัวเอง เช่น การประดิษฐ์สิ่งของในแต่ละห้องที่แต่ละภูมิภาคด้วยความแตกต่างกัน หรือเรื่องอาชีพ ปัจจัยเหล่านี้มีโอกาสที่จะส่งผลถึงเด็ก อยากรู้ก็ตามการที่เราจะพัฒนาให้เด็กมีศักยภาพเพียงพอ

ต้องการสนับสนุนให้เขาเรียนรู้ค้นหาทักษะความถนัดในตัวเอง
รู้จักการทบทวนประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ฝึกการสังเกตและรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่
ปัจจัยเหล่านี้ต้องถูกนำมาผสมผสานกัน และสามารถสืบทอดถ่ายทอดต่อกันได้
เราอยากเห็นและคาดหวังว่าเด็กทุกคนจะมีพัฒนาการที่ดี
และสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด”

ดร.อำนาจ ยังได้สะท้อนแง่มุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล
หรือ Thailand 4.0 นั้น ไม่เพียงแต่หน่วยงาน สพฐ. เท่านั้นที่จะผลักดันให้ไปถึงเป้าหมายที่วางไว้
จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการจะต้องเล็งเห็นในเป้าหมายเดียวกัน
ร่วมมือกันเพื่อให้การจัดการศึกษาได้ก่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

“ผมอยากให้เราทำความเข้าใจให้ตรงกัน สิ่งที่เกิดขึ้นในวันนี้
การเรียนรู้ไม่ใช่แค่การเรียนรู้หนังสืออย่างเดียวแต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ได้ในทุกบริบท
ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น ทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ถ้าเด็กมีความพร้อมทั้ง 3
ทักษะ เด็กสามารถสร้างสรรค์อาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเองได้
ประกอบอาชีพที่ใจรักได้อย่างเต็มศักยภาพ สร้างความภาคภูมิใจ สร้างการยอมรับ
สร้างความมั่นคงในชีวิตได้ ประเทศเราวันนี้ผมถือว่าเป็นประเทศที่มีการเรียนมากเกิน
ในห้องเรียนเราเรียนถึง 55 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในคาบเฉลี่ย เรียนในห้องเรียน ทั้งการบ้าน ทั้งเรียนพิเศษ
กับติวเตอร์ สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กเหนื่อยเกี่ยวกับการเรียน เราต้องมาช่วยกันคิดและส่งเสริมเขาให้เด็ก ๆ
ของเราได้ เกิดพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย ให้โอกาสเขาได้ Play to learn
เรียนรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้นกับชีวิตจริง เรียนรู้กับสังคมอื่น องค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่มากมายจากโลกใบนี้
ไม่ว่าจะสืบค้นจากระบบของอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีต่างๆ ในยุคดิจิทัล
ที่เขาสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยมีเราเป็นฝ่ายชี้แนะแนวทางที่เหมาะสม ไม่ใช่การบังคับควบคุม
สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมกระบวนการคิดและตัดสินใจของเขา ให้เขาได้ทบทวน
ถลันกรองออกมาเป็นความคิดของตนเอง อย่างนี้เรียกว่าเขาได้เกิดความรู้ ได้เกิดพัฒนาการแล้ว”

ทั้งนี้ ดร.อำนาจ ยังกล่าวถึงการจัดงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562
ที่จัดขึ้น ใน 4 ภูมิภาค คือ ภาคกลางและภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ เมื่อเร็ว
นี้ ว่า กิจกรรมนี้ ถือเป็นหนึ่งเวที ที่เปิดพื้นที่ให้กับเด็กนักเรียนในแต่ละภูมิภาค ได้เข้าร่วมแสดงความสามารถ
โชว์ทักษะ พร้อมมอบประสบการณ์ทำงานในอีกรูปแบบหนึ่งให้กับบุคลากรทางการศึกษา
ได้เพิ่มพูนความรู้ในการบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้เรียนรู้ข้อจำกัดของตนเอง
ได้ร่วมกันแสวงหาแนวทางแก้ไข และได้เห็นพลังจิตอาสาของทุกภาคส่วนในพื้นที่การจัดงาน
ได้หลอมรวมใจกันบริหารจัดการจัดงานออกมาได้เป็นอย่างดี ซึ่งเห็นว่าหากทุกคนสามารถถอดบทเรียนออกมาได้
แล้วนำไปต่อยอดองค์ความรู้ของตนเอง เปิดใจยอมรับประสบการณ์แง่มุมใหม่ๆ
เชื่อว่าการจัดงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนจะเป็นห้องเรียนใหญ่ที่ไม่ใช่มีเฉพาะแต่นักเรียนเท่านั้น
หากแต่ทุกภาคส่วนก็สามารถที่เรียนรู้ร่วมกันได้ในห้องเรียนเดียวกัน